

Fødselsdagen fejres

Skoletjenesten, Arbejdermuseet

Historien, du skal læse her, er det vi kalder for en erindring. Det vil sige, at det er en person, der har skrevet om sit liv. Erindringen her er skrevet af en mand der hed Christian Christensen. I slutningen af 1800 tallet flyttede han sammen med sin familie ind til København. Hans forældre var fattige, og børnene i familien måtte hjælpe med at tjene penge så familien kunne overleve.

Afsnittet du skal læse her handler om Christians 10 års fødselsdag. Den dag begyndte Christian at arbejde på en tobaksfabrik. Her skulle han arbejde 6 timer hver dag efter skole. Derudover skulle han sammen med søsteren Elna hjemme hjælpe sin mor med at fremstille "ildtændere".

Som sædvanlig blev Elna og jeg vækket, så snart far gik på arbejde ved halvsektiden. Mor og Elna ønskede mig tillykke. Efter en rugbrøds-klemme til noget tynd piskaffe gik den på hovedet i ildtænderne. Arbejdet med dem fortsatte lige til en kvart i otte. Så et par fedte-klemmer med i skole og så af sted så rask vi kunne løbe, for at nå frem inden skoleklokken ringede op. Formiddagen i skolen var som sædvanlig. Sammen med nogle andre drenge fik jeg fem af spanskrøret over røven af viceinspektør Mortensen - så fik man da noget på sin fødselsdag. Det blæste jeg på. Det der optog mig meget mere var, om jeg kunne nå vor kaserne til kl. en kvart over ét, hvor jeg skulle følges med tobaksspinder Larsen for at finde fabrikken. Men det gik godt. På ti minutter nåede jeg fra Jagtvej til kasernen (den bygning Christians familie boede i blev kaldt for kasernen). Jeg havde ikke tid at spise, men så ramlede gaverne ind. Mor gav mig et stort sækkelærredsforklæde med smæk, hvori jeg kunne have mine fire fedteklemmer. Hun stak mig tillige en stor femøre. Elna gav mig en stor hvid blyant og Marius et lille rødt æble, som mor måtte vriste fra ham, fordi han selv ville æde det. Med femøren i hånden og gaver og klemmer i forklædesmækken sprang jeg i firspring ned ad trappen til første sal.

Og meget rigtigt, der stod tobaksspinder Larsen og ventede på mig. »Nåh,« sagde han, »vi må nok skynde os, ellers når vi ikke derind til halvto.« Og det kan nok være, vi skyndte os. Den langbenede tobaksspinder tog nogle skridt så lange og så hurtige, at jeg næsten ikke kunne følge med. Jeg blev helt træt i benene, og over broen inde i Ørstedsparken gik det galt. Den var glat og gruset og jeg faldt og slog hænderne ned i broen, så det smertede. Men det værste var, at femøren trillede ned i vandet og det røde æble røg samme vej. Mine klemmer fløj adskilte rundt i gruset. Der var ingen tid at spille. Larsen var langt forude, og jeg samlede i rasende fart klemmerne sammen og smed dem ned i smækken.

Trods alt nåede vi fabrikken i rette tid. På første sal bankede Larsen på en dør, hvor der stod kontor. Da der blev lukket op, sagde Larsen, at her var den nye arbejdsmands gut. »Det er godt,« sagde en strengt udseende mand. Han sagde ikke noget til mig, men skubbede mig ind af en dør på den anden side gangen og råbte: »Fru Sørensen, lær den fyr der at løse råtabak.« Det var mesters velkomst til mig.

Beskriv Christians fødselsdag. Hvordan forløber dagen, hvilke gaver får han, hvordan bliver han vækket om morgenen?

På det her tidspunkt, hvor Christian fylder 10 år, sagde loven, at børn måtte begynde at arbejde på fabrikker, når de fyldte 10 år. Hvilken form for fabriksarbejde tror du det er, Christian har fået?

Hvad tror du, der videre sker på Christians fødselsdag? Skriv en kort historie hvori du beskriver dagen på fabrikken, og hvad der sker, da han kommer hjem om aftenen.